

บทที่ 3

ตลาดบัตรเครดิตในประเทศไทย

3.1 สภาพตลาดโดยรวมของผู้ประกอบการธุรกิจบัตรเครดิตในประเทศไทย

บัตรเครดิตในประเทศไทยเริ่มขึ้นครั้งแรก ในปี พ.ศ. 2512 โดยบริษัท ไดเนอร์ส คลับ (ประเทศไทย) จำกัด¹ แต่ขณะนั้นผู้ถือบัตรมีจำนวนน้อยและส่วนใหญ่จำกัดอยู่ในวงแคบเฉพาะผู้บริหารระดับสูงเท่านั้น ต่อมา ปี พ.ศ. 2513 ธนาคารแห่งอเมริกา ได้นำบัตรเครดิตต่างประเทศที่เรียกว่า Bank Americard หรือ เป็นที่รู้จักในชื่อว่า วีซ่า เข้ามาใช้ในประเทศไทย หลังจากนั้น ปี พ.ศ. 2517 ธนาคารกสิกรไทย ได้รับสิทธิในการเป็นตัวแทนออกบัตรมาสเตอร์ การ์ด เป็นรายแรกในประเทศไทย และในปี พ.ศ. 2522 ธนาคารกสิกรไทยได้เข้าเป็นสมาชิกของวีซ่า อินเตอร์เนชั่นแนล (VISA INTERNATIONAL) ได้รับสิทธิในการเป็นตัวแทนออกบัตรเครดิต วีซ่า ในประเทศไทย หลังจากนั้นธนาคารพาณิชย์ทั้งของไทยและต่างชาติเริ่มทยอยนำบัตรเครดิตของตนออกมาเผยแพร่สู่ตลาดมากขึ้น

ในบทนี้จะอธิบายถึงตลาดบัตรเครดิตในประเทศไทย ซึ่งในส่วนแรกจะเป็นจำนวนผู้ประกอบการบัตรเครดิตของประเทศไทยในปัจจุบัน จากนั้นจะเน้นกล่าวถึงกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจบัตรเครดิตที่มีใช้สถาบันการเงินหรือนอนแบงก์ (non-bank)

3.1.1 จำนวนผู้ประกอบการและส่วนแบ่งการตลาดธุรกิจบัตรเครดิตในประเทศไทย

ธนาคารแห่งประเทศไทย จำแนกกลุ่มผู้ประกอบการในธุรกิจบัตรเครดิตในประเทศไทย ออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ ๆ ได้แก่ ธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศไทย สาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ และผู้ประกอบการธุรกิจบัตรเครดิตที่มีใช้สถาบันการเงินหรือนอนแบงก์ (non-bank) ซึ่งกลุ่มธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศไทย ประกอบด้วย

- 1.ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

---

¹ พ.ต.ต.สุรเชษฐ ชีวินิจ, โกงสะบัด โกงสะบัด (โกงกันสะบัด คือบัตรเครดิต), พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพมหานคร: บริษัทไวท์เเลแพนท์ ทราเวล เอเยนซี จำกัด, 2542), น. 9.

- 2.ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน)
- 3.ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)
- 4.ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)
- 5.ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน)
- 6.ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด (ไทย) จำกัด (มหาชน)
- 7.ธนาคารยูโอบี จำกัด (มหาชน)²

กลุ่มของสาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ มีเพียง 2 ธนาคาร คือ

- 1.ธนาคารซีทีแบงก์
- 2.ธนาคารเอชเอสบีซี (HSBC)

กลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจบัตรเครดิตที่มีใช้สถาบันการเงินหรือธนาคาร (non-bank)

- 1.บริษัท บัตรกรุงไทย จำกัด (มหาชน)
- 2.บริษัท เซทเทเลม (ประเทศไทย) จำกัด
- 3.บริษัท เอไอจีการ์ด (ประเทศไทย) จำกัด
- 4.บริษัท ไดเนอร์ส คลับ (ประเทศไทย) จำกัด
- 5.บริษัท อเมริกัน เอ็กซ์เพรส (ไทย) จำกัด
- 6.บริษัท บัตรกรุงศรีอยุธยา จำกัด
- 7.บริษัท อีออน ธนสินทรัพย์ (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน)
- 8.บริษัท เจเนอรัล การ์ด เซอร์วิสเซส จำกัด
- 9.บริษัท เทสโก้ การ์ด เซอร์วิสเซส จำกัด
- 10.บริษัท จีอี แคปปิตอล (ประเทศไทย) จำกัด
- 11.บริษัท อีซี บาย จำกัด (มหาชน)³
- 12.บริษัท แคปปิตอล โอเค จำกัด

---

² เดิมชื่อ ธนาคาร เอเชีย จำกัด (มหาชน) ควบรวมกับธนาคาร ยูโอบี รัตนสิน จำกัด (มหาชน) เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2548

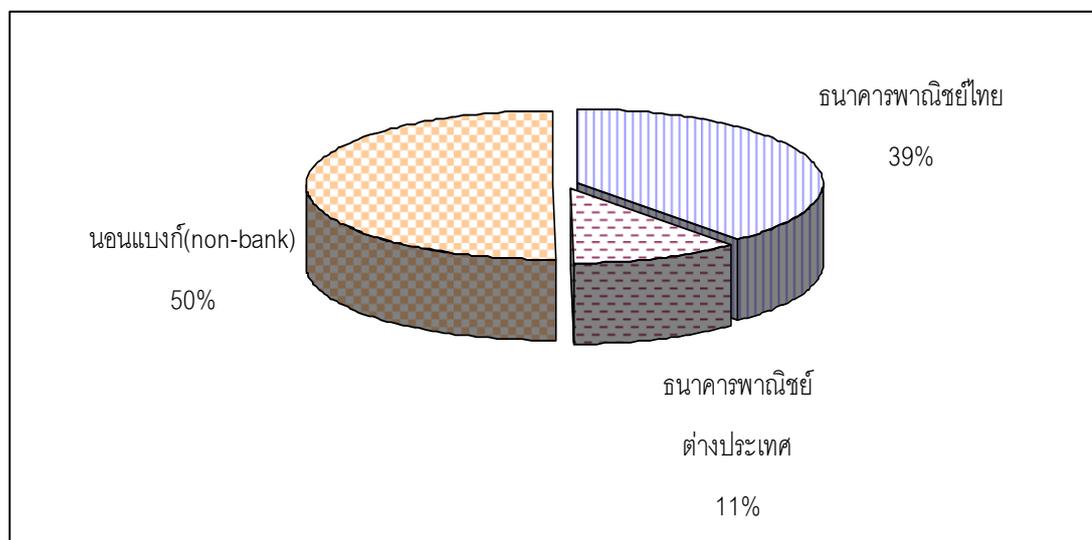
³ เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2548 มีการแจ้งเปลี่ยนชื่อจาก บริษัท สยาม เอ แอนด์ ซี จำกัด เป็น บริษัท อีซี บาย จำกัด (มหาชน)

กลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจบัตรเครดิตที่มีใช้สถาบันการเงินหรือนอนแบงก์(non-bank) มีจำนวนบริษัทมากที่สุด หนึ่งในสาเหตุหนึ่ง คือ กฎหมายที่ใช้ควบคุมการประกอบธุรกิจนี้ มีเพียงประมวลกฎหมายการแพ่งและพาณิชย์⁴ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งบริษัทและหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจบัตรเครดิต สำหรับผู้ประกอบการบัตรเครดิตของธนาคารแห่งประเทศไทย ต้องปฏิบัติตาม พรบ.ธนาคารพาณิชย์ ปี 2505 ของการประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์ ซึ่งมีระเบียบข้อบังคับมากกว่าทั้งเรื่องการก่อตั้ง และการดำเนินธุรกิจ ดังนั้น เมื่อพิจารณาเฉพาะกฎระเบียบควบคุม จึงกล่าวได้ว่า ธุรกิจบัตรเครดิตไม่มีการกีดกัน (Barrier to entry) ผู้ประกอบการรายใหม่ที่จะเข้ามาแข่งขัน มากเท่ากับธุรกิจธนาคารพาณิชย์ ส่งผลให้จำนวนผู้ประกอบการกลุ่มที่มีใช้สถาบันการเงินหรือนอนแบงก์ (non-bank) จึงมีมากที่สุด เมื่อเทียบกับกลุ่มธนาคารพาณิชย์ไทยกับธนาคารพาณิชย์ต่างชาติ

เมื่อจำแนกส่วนแบ่งการตลาด ตามจำนวนบัญชีบัตรเครดิต (ภาพที่ 3.1) และยอดสินเชื่อคงค้างบัตรเครดิต (ภาพที่ 3.2) ของผู้ประกอบการทั้ง 3 กลุ่ม พบว่า ผู้ประกอบการกลุ่มที่มีใช้สถาบันการเงินหรือนอนแบงก์ (non-bank) มีส่วนแบ่งการตลาดมากที่สุด

ภาพที่ 3.1

สัดส่วนจำนวนบัญชีบัตรเครดิตของผู้ประกอบการแต่ละกลุ่ม ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2549

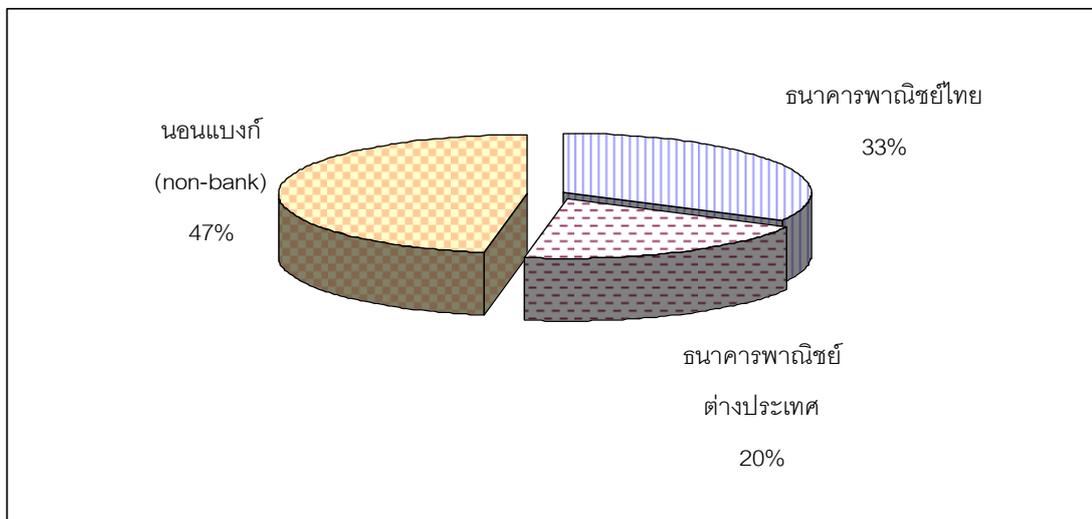
ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

⁴ ประมวลกฎหมายการแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 3 เอกเทศสัญญา ลักษณะ 22

หุ้นส่วนและบริษัท หมวด 4 บริษัทจำกัด

ภาพที่ 3.2

สัดส่วนสินเชื่อกู้ยืมบัตรเครดิตของผู้ประกอบการแต่ละกลุ่ม ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2549

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

3.2 สภาพตลาดโดยรวมของกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจบัตรเครดิตที่มีใช้สถาบันการเงินหรือนอกระบบ (non-bank)

จากที่ได้กล่าวไปแล้ว เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบจำนวนบัญชีและยอดสินเชื่อคงค้างบัตรเครดิตของกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจบัตรเครดิตที่มีใช้สถาบันการเงินหรือนอกระบบ (non-bank) ถือว่าผู้ประกอบการกลุ่มนี้มีบทบาทสูงในธุรกิจบัตรเครดิตในประเทศไทย มากกว่า กลุ่มธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศไทย และกลุ่มสาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ

เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจบทบาทของกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจบัตรเครดิตที่มีใช้สถาบันการเงินหรือนอกระบบ (non-bank) ชัดเจนมากยิ่งขึ้น เนื้อหาส่วนต่อจากนี้ไป จะเน้นศึกษาเฉพาะกลุ่มผู้ประกอบการกลุ่มนี้ ทั้งในด้านข้อมูลทั่วไป เช่น สัญชาติของบริษัทต่างๆ ที่อยู่ในกลุ่มผู้ประกอบการนี้ รวมทั้งศึกษาถึงส่วนแบ่งการตลาด และการเปลี่ยนแปลงขนาดของสินทรัพย์

3.2.1 สัญชาติของบริษัทผู้ประกอบการธุรกิจบัตรเครดิตที่มีใช้สถาบันการเงินหรือนอนแบงก์ (non-bank)

หากจำแนกประเภทของผู้ประกอบการธุรกิจบัตรเครดิตที่มีใช้สถาบันการเงินหรือนอนแบงก์ (non-bank) ซึ่งมีทั้งสิ้น 12 ราย ตามสัดส่วนของผู้ถือหุ้น พบว่า มีบริษัทสัญชาติไทย จำนวน 6 บริษัท และ บริษัทต่างด้าว อีก 6 บริษัท ดังนี้

ตารางที่ 3.1
จำนวนบริษัทจำแนกตามสัญชาติ

บริษัทสัญชาติไทย	บริษัทสัญชาติต่างด้าว	สัญชาติ
1.บริษัท บัตรกรุงไทย จำกัด (มหาชน)	1.บริษัท เซทเทแลม (ประเทศไทย) จำกัด	ฝรั่งเศส
2.บริษัท บัตรกรุงศรีอยุธยา จำกัด	2.บริษัท เอไอจีคาร์ด (ประเทศไทย) จำกัด	อเมริกัน
3.บริษัท อีออน ธนสินทรัพย์ (ไทยแลนด์) จำกัด(มหาชน)	3.บริษัท ไดเนอร์ส คลับ (ประเทศไทย) จำกัด	อเมริกัน
4.บริษัท เทสโก้ คาร์ด เซอร์วิสเซส จำกัด	4.บริษัท อเมริกัน เอ็กซ์เพรส (ไทย) จำกัด	อเมริกัน
5.บริษัท อีซี บาย จำกัด (มหาชน)	5.บริษัท เจเนอรัล คาร์ด เซอร์วิสเซส จำกัด	อเมริกัน
6.บริษัท แคปปิตอล โอเค จำกัด	6.บริษัท จีอี แคปปิตอล (ประเทศไทย) จำกัด	อเมริกัน

ที่มา: บัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นของบริษัท ปี 2548

ในส่วนของบริษัทที่มีสัญชาติต่างด้าว ทั้งหมด 6 บริษัทนั้น พบว่า มีเพียงบริษัท เซทเทแลม (ประเทศไทย) จำกัด เท่านั้นที่มีสัญชาติเป็นฝรั่งเศส ส่วนที่เหลือ ได้แก่ 1.บริษัท เอไอจีคาร์ด (ประเทศไทย) จำกัด 2.บริษัท ไดเนอร์ส คลับ (ประเทศไทย) จำกัด 3.บริษัท อเมริกัน เอ็กซ์เพรส (ไทย) จำกัด 4.บริษัท เจเนอรัล คาร์ด เซอร์วิสเซส จำกัด และ 5.บริษัท จีอี แคปปิตอล (ประเทศไทย) จำกัด เป็นบริษัทสัญชาติอเมริกัน

ถึงแม้ว่าจะมีบริษัทที่เป็นสัญชาติไทย ทั้งหมด 6 บริษัท แต่บริษัทเหล่านี้ ก็มีสัดส่วนผู้ถือหุ้นเป็นชาวต่างในจำนวนที่มากเช่นกัน (ตารางที่ 3.2) ได้แก่

บริษัทบัตรกรุงไทย จำกัด มี ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ ประมาณ ร้อยละ 47 และมีผู้ถือหุ้นที่เป็นสัญชาติต่างด้าว เช่น สิงคโปร์ และ อังกฤษ มีสัดส่วนผู้ถือหุ้นที่เป็นสัญชาติไทยกับต่างด้าว เท่ากับ 80 ต่อ 20

บริษัท บัตรกรุงศรีอยุธยา จำกัด เป็นการร่วมลงทุนระหว่างบริษัท จีอี แคปปิตอล (ประเทศไทย) จำกัด กับ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) สัดส่วนการถือหุ้น ประมาณ 50.01 ต่อ 49.99 ซึ่งบริษัท จีอี แคปปิตอล (ประเทศไทย) จำกัด ถือหุ้นโดยบริษัท เจเนอรัล อิเลคตริก แคปปิตอล คอร์ปอเรชั่น จำกัด จากสหรัฐอเมริกา

บริษัท อีออน ธนสินทรัพย์ (ไทยแลนด์) จำกัด(มหาชน) เป็นการร่วมทุน ระหว่างไทย กับญี่ปุ่น มีสัดส่วนผู้ถือหุ้นที่เป็นสัญชาติไทยกับต่างด้าว เท่ากับ 51 ต่อ 49 ซึ่งมีผู้ถือหุ้นใหญ่ คือ บริษัทเอซีเอส แคปปิตอล จำกัด ของประเทศไทย และ บริษัท อีออน เครดิต เซอร์วิส จำกัด จาก ประเทศญี่ปุ่น

บริษัท เทสโก้ คาร์ต เซอร์วิสเซส จำกัด สัดส่วนผู้ถือหุ้นสัญชาติไทยกับต่างด้าว เท่ากับ 99.99 ต่อ 0.01 โดยมีผู้ถือหุ้นใหญ่ คือ บริษัท เอก-ชัย ดิสทริบิวชั่น ซิสเทม จำกัด กับ บริษัท จีอี แคปปิตอล (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งทั้ง 2 บริษัท ได้จดทะเบียนในประเทศไทย จึงได้ สัญชาติไทย แต่ถ้าพิจารณาจากผู้ถือหุ้นใหญ่ทั้ง 2 บริษัท จะเห็นได้ว่า บริษัทเอก-ชัย ดิสทริบิวชั่น ซิสเทม จำกัด มีผู้ถือหุ้นจากประเทศเนเธอร์แลนด์ ส่วนบริษัท จีอี แคปปิตอล (ประเทศไทย) มีผู้ถือหุ้นใหญ่ คือ บริษัท เจเนอรัล อิเลคตริก แคปปิตอล คอร์ปอเรชั่น จำกัด จากประเทศสหรัฐอเมริกา

บริษัท อีซี บาย จำกัด (มหาชน) เป็นการร่วมทุนระหว่าง บริษัทจากประเทศไทย กับ บริษัทของประเทศญี่ปุ่น มีสัดส่วนผู้ถือหุ้นที่เป็นสัญชาติไทยกับต่างด้าว เท่ากับ 51 ต่อ 49 มีผู้ถือหุ้นใหญ่ที่เป็นสัญชาติไทย คือ บริษัท อีโตซู แมนเนจเม้นท์ (ประเทศไทย) จำกัด กับ ธนาคารไทย ธนาคาร ส่วนมีผู้ถือหุ้นใหญ่ที่เป็นสัญชาติญี่ปุ่น คือ บริษัท เอกคอม จำกัด

บริษัท แคปปิตอล โอเค จำกัด เป็นการร่วมทุน ระหว่างกลุ่มชิน คอร์ปอเรชั่น ของ ประเทศไทย และ ธนาคารดีบีเอส จากประเทศสิงคโปร์ สัดส่วน 60 ต่อ 40

จะเห็นว่าผู้ประกอบการธุรกิจบัตรเครดิตที่มีใช้สถาบันการเงินหรือนอนแบงก์ (non-bank) ทั้ง 12 ราย มีผู้ถือหุ้นเป็นสัญชาติต่างรวมอยู่ด้วย ไม่ว่าจะเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่หรือเล็ก สาเหตุเพราะ ผู้ประกอบการที่มีสัญชาติต่างด้าว มองเห็นโอกาสในการสร้างรายได้จากการทำ ธุรกิจบัตรเครดิตในประเทศไทย อีกทั้งผู้ประกอบการไทยจำเป็นต้องพึ่งพาผู้ถือหุ้นสัญชาติต่างด้าว เพื่อเหตุผล ทั้งด้านเงินทุน และความรู้ผลิตภัณฑ์สินเชื่อนี้ใหม่ๆ

ตารางที่ 3.2

สัดส่วนการถือหุ้นระหว่างผู้ถือหุ้นสัญชาติไทยกับสัญชาติต่างด้าว⁵

ลำดับ	ชื่อบริษัท	จำนวนหุ้น		รวมจำนวนหุ้น	ทุนจดทะเบียน (ล้านบาท)
		ไทย (ร้อยละ)	ต่างด้าว(ร้อยละ)		
1	บัตรกรุงไทย จำกัด (มหาชน)	80.31135%	19.68865%	250,000,000	2,580.16
2	แคปปิตอล โอเค จำกัด	60.00000%	40.00000%	25,000,000	2,500.00
3	บัตรกรุงศรีอยุธยา จำกัด	50.00001%	49.99999%	110,000,000	1,100.00
4	เทสโก้ คาร์ด เซอร์วิสเซส จำกัด	99.99995%	0.00005%	7,800,000	780.00
5	อิชออน ธนสินทรัพย์ (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน)	51.00180%	48.99820%	50,000,000	250.00
6	อีซี บาย จำกัด (มหาชน)	51.00000%	49.00000%	20,000,000	200.00
7	เซทเทเลม (ประเทศไทย) จำกัด	0.00000%	100.00000%	19,240,000	1,924.00
8	เจเนอรัล คาร์ด เซอร์วิสเซส จำกัด	20.00001%	79.99999%	75,800,000	758.00
9	เอไอจีคาร์ด (ประเทศไทย) จำกัด	29.50001%	70.49999%	7,200,000	720.00
10	จีอี แคปปิตอล (ประเทศไทย) จำกัด	0.00025%	99.99975%	2,750,000	275.00
11	ไดเนอร์ส คลับ (ประเทศไทย) จำกัด	0.00098%	99.99902%	1,020,000	102.00
12	อเมริกัน เอ็กซ์เพรส (ไทย) จำกัด	0.00030%	99.99970%	1,000,000	100.00

ที่มา: บัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นของบริษัท ปี 2548

⁵ ตั้งแต่ลำดับที่ 1 ถึง 6 เป็นบริษัทสัญชาติไทย ส่วนลำดับที่ 7 ถึง 12 เป็นบริษัทต่างด้าว

3.2.2 ส่วนแบ่งการตลาดผู้ประกอบการธุรกิจบัตรเครดิตที่มีใช้สถาบันการเงินหรือนอนแบงก์ (non-bank)

จากงบการเงินรวมของผู้ประกอบการธุรกิจบัตรเครดิตที่มีใช้สถาบันการเงิน หรือนอนแบงก์ (non-bank) ณ สิ้นปี 2547 พบว่า สินทรัพย์รวม เท่ากับ 129,239.19 ล้านบาทหนี้สินรวม เท่ากับ 109,768.90 ล้านบาท ทุนหรือส่วนของผู้เจ้าของรวม เท่ากับ 19,470.29 ล้านบาท รายได้รวมทั้งหมด เท่ากับ 29,057.25 ล้านบาท เนื่องจากสัดส่วนอย่างน้อยครึ่งหนึ่งของสินทรัพย์ทั้งหมดประกอบไปด้วยลูกหนี้ ดังนั้นจึงสามารถทำส่วนแบ่งการตลาดโดยใช้สินทรัพย์เป็นเกณฑ์

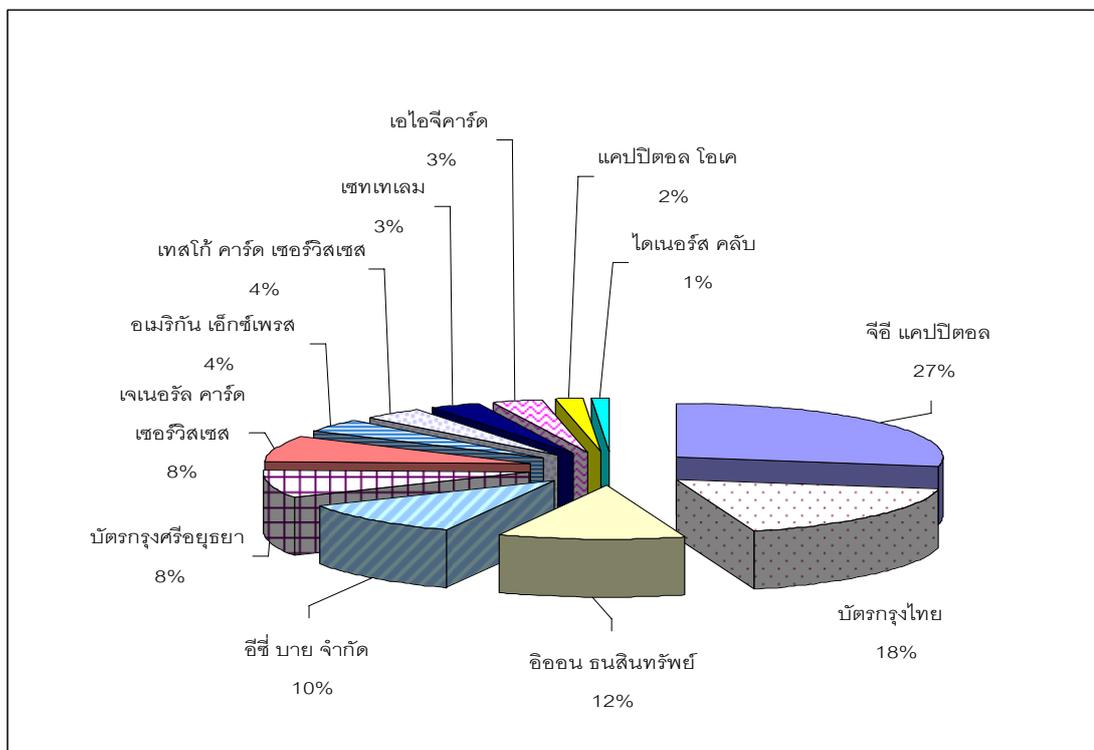
จากการวิเคราะห์ส่วนแบ่งการตลาด ตามภาพที่ 3.3 จะเห็นว่า บริษัท จีอี แคปปิตอล (ประเทศไทย) จำกัด มีส่วนแบ่งการตลาดอันดับ 1 มูลค่าสินทรัพย์รวม 35,770.94 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 27 ของสินทรัพย์รวมของตลาด มีผลิตภัณฑ์สินเชื่อ ภายใต้ชื่อ ควิกแคช (Quick Cash) เฟิร์สชอยส์ (First Choice) เพาเวอร์บาย (Power Buy) จีอี ออโต้ ลีสซิ่ง (GE Auto Leasing) เป็นต้น รองลงมา คือ บริษัท บัตรกรุงไทย จำกัด มีมูลค่าสินทรัพย์ รวม 22,738.10 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 18 ของสินทรัพย์รวมของตลาด มีผลิตภัณฑ์ที่ใช้ชื่อ เคทีซี (KTC) อันดับที่สามคือ บริษัท อีออน ธนสินทรัพย์ (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน) มูลค่าสินทรัพย์ รวม 14,899.67 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 12 ของสินทรัพย์รวมของตลาด มีผลิตภัณฑ์ชื่อ อีออน (Aeon) บริษัท อีซี บาย จำกัด (มหาชน) อยู่อันดับที่สี่ มีมูลค่าสินทรัพย์ 13,493.28 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 10 ของสินทรัพย์รวมของตลาดมีผลิตภัณฑ์ภายใต้ชื่อ อีซี บาย (Easy Buy) ตามมาด้วยอันดับที่ห้า บริษัท บัตรกรุงศรีอยุธยา จำกัด 10,858.10 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 8 ของสินทรัพย์รวมของตลาด มีผลิตภัณฑ์สินเชื่อชื่อ บัตรกรุงศรี-จีอี หรือ เคซีซี (KCC)

อย่างไรก็ตาม เมื่อนำข้อมูลสัดส่วนผู้ถือหุ้นในหัวข้อก่อนหน้านี้นี้ ประกอบการพิจารณา จะพบว่า บริษัท จีอี แคปปิตอล (ประเทศไทย) จำกัด มีบริษัทในเครืออีก 3 บริษัท ที่ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตโดยถือหุ้นร่วมกับบริษัทอื่น ได้แก่ บริษัทบัตรกรุงศรีอยุธยา จำกัด บริษัท เจเนอรัลคาร์ด เซอร์วิสเซส จำกัด⁶ และบริษัท เทสโก้ คาร์ด เซอร์วิสเซส จำกัด ซึ่งเมื่อรวมส่วนแบ่งการตลาดของบริษัททั้ง 4 จะพบว่ามีส่วนแบ่งการตลาดถึง ร้อยละ 47

⁶ บริษัท เจเนอรัล คาร์ด เซอร์วิสเซส จำกัด ก่อตั้งจากการถือหุ้นร่วมกันระหว่างบริษัท ห้างเซ็นทรัลดีพาร์ทเมนท์สโตร์ จำกัด กับ บริษัท จีอี แคปปิตอล อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด

ภาพที่ 3.3

ส่วนแบ่งทางการตลาดผู้ประกอบการธุรกิจบัตรเครดิตที่มีใช้สถาบันการเงิน
หรือ non-bank แยกตามสินทรัพย์ ปี 2547

ที่มา: งบการเงินบริษัท ปี 2547

นอกจากนี้ จากการวิเคราะห์ส่วนแบ่งการตลาดตามสินทรัพย์ พบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจสินเชื่อที่มีใช้สถาบันการเงินหรือ non-bank ทั้งหมด 12 รายนั้น ไม่ใช่ผู้ประกอบการที่ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตเพียงอย่างเดียว แต่จะมีสินเชื่อส่วนบุคคล และสินเชื่อเช่าซื้อสินค้า รวมอยู่ด้วย ยกเว้น บริษัท อีซี บาย จำกัด (มหาชน) ที่จะมีผลิตภัณฑ์สินเชื่อส่วนบุคคลและสินเชื่อเช่าซื้อ เท่านั้น

เมื่อพิจารณาจากสัดส่วนของลูกหนี้บัตรเครดิต สินเชื่อส่วนบุคคลและสินเชื่อเช่าซื้อสินค้าแล้ว พบว่าจะมี 4 บริษัท ที่ไม่ได้ประกอบธุรกิจหลักเป็นธุรกิจบัตรเครดิต ได้แก่ 1.บริษัท เซทเทเลม (ประเทศไทย) จำกัด ที่ประกอบธุรกิจหลัก คือ สินเชื่อส่วนบุคคล เพราะมีลูกหนี้ในส่วนนี้ถึง ร้อยละ 47 จากลูกหนี้ทั้งหมด 2.บริษัท อีอี แคปปิตอล (ประเทศไทย) จำกัด ประกอบธุรกิจหลัก คือ สินเชื่อส่วนบุคคล มีสัดส่วนลูกหนี้ร้อยละ 53 3.บริษัท อีซี บาย จำกัด (มหาชน) มีสัดส่วนลูกหนี้สินเชื่อส่วนบุคคล เท่ากับ ร้อยละ 50 และ 4.บริษัท แคปปิตอล โอเค จำกัด ประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลเพียงอย่างเดียว

ตารางที่ 3.3

สัดส่วนการประกอบธุรกิจหลักของผู้ประกอบการธุรกิจสินเชื่อบัตรเครดิตที่มีใช้สถาบันการเงิน
หรืออนแบงก์ (non-bank)

ลำดับ	ชื่อสถาบัน	ลูกหนี้บัตรเครดิต	ลูกหนี้สินเชื่อส่วนบุคคล	ลูกหนี้สินเชื่อเช่าซื้อ/ผ่อนชำระ
1	บัตรเครดิตกรุงไทย จำกัด (มหาชน)	82%	18%	-
2	เซทเทเลม (ประเทศไทย) จำกัด	16%	47%	38%
3	เอไอจีคาร์ด (ประเทศไทย) จำกัด	100%	-	-
4	ไดเนอร์ส คลับ (ประเทศไทย) จำกัด	100%	-	-
5	อเมริกัน เอ็กซ์เพรส (ไทย) จำกัด	100%	-	-
6	บัตรเครดิตศรีอยุธยา จำกัด	98%	2%	-
7	อิออน ธนสินทรัพย์ (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน)	42%	20%	38%
8	เจเนอรัล คาร์ด เซอร์วิสเซส จำกัด	60%	13%	27%
9	เทสโก้ คาร์ด เซอร์วิสเซส จำกัด	91%	9%	-
10	จีอี แคปปิตอล (ประเทศไทย) จำกัด	-	53%	47%
11	บริษัท อีซี บาย จำกัด (มหาชน)	-	50%	50%
12	แคปปิตอล โอเค จำกัด ⁷	-	100%	-

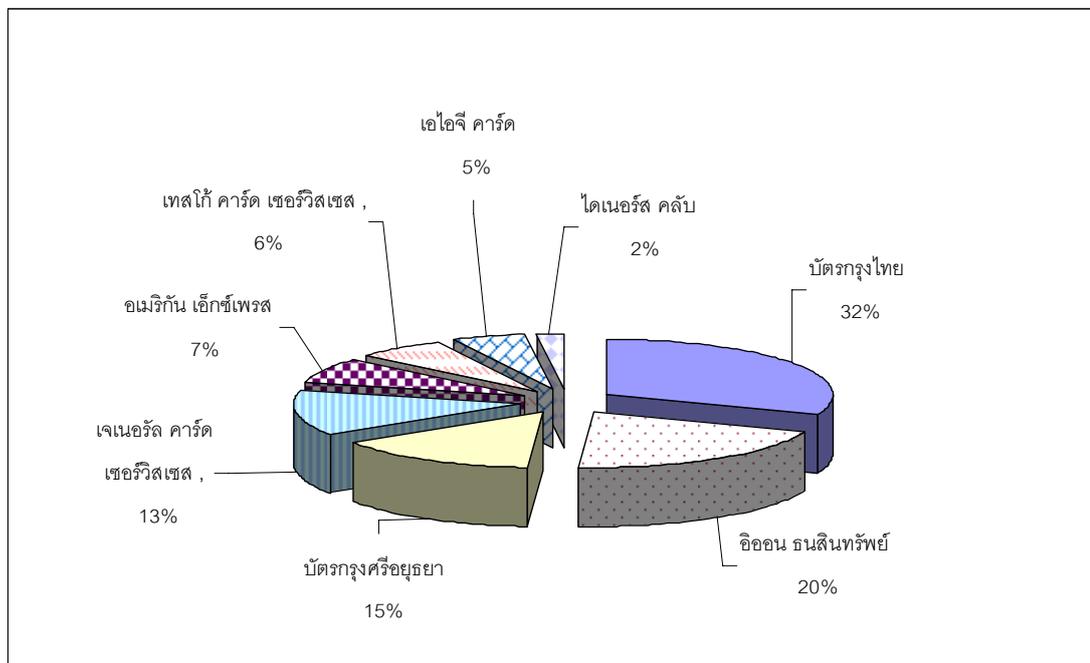
ที่มา: คำนวณจากข้อมูลงบการเงินของบริษัท ประจำปี 2547

เมื่อพิจารณาเฉพาะบริษัทที่ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตเป็นหลัก โดยแบ่งตามลูกหนี้บัตรเครดิต จะได้ว่าเหลือทั้งหมด 8 บริษัท และ บริษัท บัตรกรุงไทย จำกัด(มหาชน) มีส่วนแบ่งการตลาดมากที่สุด คือ ร้อยละ 32 รองลงมา คือ บริษัท อิออน ธนสินทรัพย์ (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน) มีส่วนแบ่ง ร้อยละ 20 ดังแสดงในภาพที่ 3.4

⁷ บัตรเครดิตไทยแอร์เอเชีย มาสเตอร์ การ์ด ของบริษัท แคปปิตอล โอเค จำกัด เริ่มให้บริการเมื่อต้นปี 2548

ภาพที่ 3.4

ส่วนแบ่งทางการตลาดเฉพาะผู้ประกอบการที่มีธุรกิจหลัก คือ บัตรเครดิต

ที่มา: งบการเงินของบริษัท ประจำปี 2547

ดังนั้น จากการศึกษาจึงสรุปได้ว่า ผู้ประกอบการธุรกิจบัตรเครดิตที่มีใช้สถาบันการเงินหรือธนาคาร (non-bank) ไม่ได้ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตเพียงอย่างเดียว แต่จะประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลและสินเชื่อเช่าซื้อสินค้าด้วย เพราะเนื่องจากต้องการสนองความต้องการของผู้บริโภคให้มากขึ้น อีกทั้งเพดานอัตราดอกเบี้ยจากสินเชื่อส่วนบุคคลเท่ากับ ร้อยละ 28 ต่อปี มากกว่าดอกเบี้ยบัตรเครดิตที่ร้อยละ 18 ต่อปี และ การสมัครสินเชื่อส่วนบุคคลไม่มีเกณฑ์รายได้ขั้นต่ำที่ถูกกำหนดโดยธนาคารแห่งประเทศไทย จึงง่ายต่อการอนุมัติสินเชื่อ

3.2.3 การแบ่งกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจบัตรเครดิตที่มีใช้สถาบันการเงินหรือธนาคาร (non-bank)

เมื่อแบ่งบริษัทเฉพาะในกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจบัตรเครดิตที่มีใช้สถาบันการเงินหรือธนาคาร (non-bank) ออกเป็น 3 กลุ่ม ตามขนาดทรัพย์สิน โดยแบ่งเป็นบริษัท ขนาดใหญ่ มีสินทรัพย์ตั้งแต่ 10,000 ล้านบาทขึ้นไป บริษัทขนาดกลาง มีสินทรัพย์ระหว่าง 5,000 ถึง 10,000

ล้านบาท และบริษัทขนาดเล็ก มีสินทรัพย์ต่ำกว่า 5,000 ล้านบาท เพื่อศึกษาถึงการเปลี่ยนแปลงขนาดสินทรัพย์ของบริษัทต่างๆ ตั้งแต่ ปี 2544 ถึง 2547 ตามภาพที่ 3.5

ปี 2544 กลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจบัตรเครดิตที่มีใช้สถาบันการเงินหรือนอนแบงก์ (non-bank) มีสินทรัพย์รวมทั้งหมด เท่ากับ 36,688.40 ล้านบาท โดยแบ่งเป็นบริษัทขนาดใหญ่ เพียงแค่ 1 บริษัท คือ บริษัท จีอี แคปปิตอล (ประเทศไทย) จำกัด มีขนาดสินทรัพย์ 11,430.77 ล้านบาท และมีบริษัทขนาดกลางจำนวน 2 บริษัท และมีบริษัทขนาดเล็กหรือที่มีสินทรัพย์น้อยกว่า 5,000 ล้านบาท ถึง 8 บริษัท^๑

แต่เมื่อธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกประกาศ เลขที่ ธปท.สนส.(21) ว.906/2545 ลงวันที่ 25 เมษายน 2545 โดยสาระสำคัญของการปรับปรุงหลักเกณฑ์ครั้งนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทย มุ่งเน้นให้ธนาคารพาณิชย์เป็นผู้ตัดสินใจในการกำหนดเกณฑ์ในการประกอบธุรกิจที่เป็นอิสระมากที่สุด โดยยกเลิกการกำหนดรายได้ขั้นต่ำของผู้ถือบัตรจาก 15,000 บาทต่อเดือน และให้ธนาคารพาณิชย์แต่ละแห่งเป็นผู้กำหนดคุณสมบัติของผู้ถือบัตรเครดิตและเกณฑ์การพิจารณาเอง นอกจากนี้ ยังปรับลดการผ่อนชำระรายเดือนขั้นต่ำจากเดิมที่กำหนดไว้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 10 ให้เหลือไม่ต่ำกว่าร้อยละ 5 ของยอดสินเชื่อคงค้าง รวมทั้ง ปรับลดอายุของผู้ถือบัตรเครดิตหลักจากอายุ 22 ปี เป็น 20 ปี ทำให้ผู้ประกอบการทุกราย สามารถขยายฐานลูกค้าผู้ถือบัตรได้มากขึ้น ทำให้ในปี 2545 ขนาดของสินทรัพย์รวมของผู้ประกอบการทั้งหมดรวมกัน เท่ากับ 71,149.31 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2544 ถึงร้อยละ 94 ถือเป็นปีที่มีการขยายตัวของสินเชื่อมากที่สุดของธุรกิจบัตรเครดิต

ตั้งแต่ปี 2545 เป็นต้นมา อัตราการขยายตัวของสินเชื่อบัตรเครดิต ไม่ได้กระจุกตัวเพียงแค่บางบริษัทเท่านั้น แต่ธุรกิจของทุกๆ บริษัทมีการขยายตัว โดยมีการปล่อยสินเชื่อบัตรเครดิตมากขึ้น จากภาพที่ 3.5 จะเห็นว่าในปี 2546 มีบริษัทขนาดใหญ่เพิ่มขึ้นเป็น 3 บริษัท ได้แก่ บริษัท จีอี แคปปิตอล (ประเทศไทย) จำกัด บริษัท อีออน ธนสินทรัพย์ (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน) และ บริษัท บัตรกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ส่วนบริษัทขนาดเล็กที่มีขนาดสินทรัพย์ต่ำกว่า 5,000 ล้านบาท ลดลงจากปี 2544 ที่ 8 บริษัท เหลือเพียง 5 บริษัท

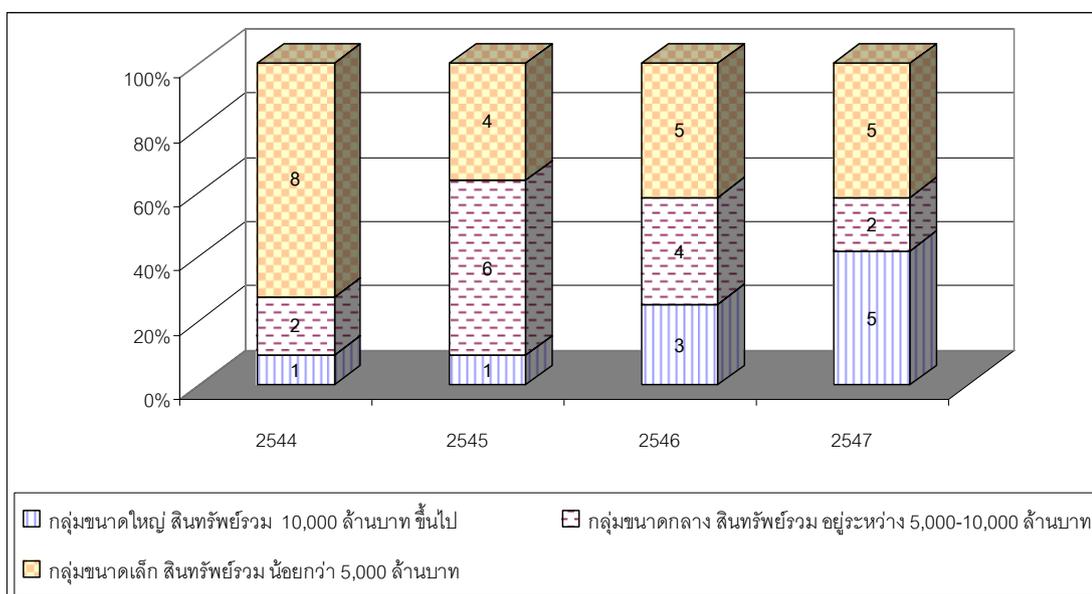
---

^๑ ปี 2544 และ 2545 จำนวนบริษัทของกลุ่มนอนแบงก์(non-bank) มีเพียง 11บริษัท ต่อมา ปี 2546 ได้มีบริษัท แคปปิตอล โอเค จำกัด เพิ่มขึ้นอีก 1 บริษัท ดังนั้นจำนวนรวมทั้งหมด เท่ากับ 12 บริษัท

จนกระทั่งข้อมูลล่าสุด ปี 2547 พบว่าบริษัทขนาดใหญ่ ที่มีขนาดสินทรัพย์มากกว่า 10,000 ล้านบาท มีจำนวนถึง 5 บริษัท บริษัทขนาดกลางที่มีขนาดสินทรัพย์ ตั้งแต่ 5,000 ถึง 10,000 ล้านบาท มีจำนวน 2 บริษัท และบริษัทขนาดเล็กที่มีขนาดสินทรัพย์น้อยกว่า 5,000 ล้านบาท มีจำนวน 5 บริษัท

ภาพที่ 3.5

เปรียบเทียบสัดส่วนของจำนวนบริษัทที่แบ่งเป็น 3 กลุ่มตามขนาดของสินทรัพย์ ตั้งแต่ 2544 - 2547

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

จึงสรุปได้ว่า สินเชื่อธุรกิจบัตรเครดิตมีการขยายตัวต่อเนื่องทุกปี โดยเฉพาะ ปี 2545 ธนาคารแห่งประเทศไทยผ่อนปรนกฎเกณฑ์สำหรับการประกอบธุรกิจ และที่สำคัญ ยังเห็นได้ว่า อัตราการขยายตัวของสินเชื่อบัตรเครดิตนั้น ไม่ได้กระจุกตัวเพียงแค่บริษัทที่มีสินทรัพย์ขนาดใหญ่ เท่านั้น แต่บริษัทขนาดกลางและเล็ก ก็มีการขยายตัวของขนาดสินทรัพย์เช่นกัน

สำหรับแนวโน้มในอนาคตคาดว่า สินทรัพย์ของผู้ประกอบการแต่ละรายจะยังคงเพิ่มขึ้น เนื่องจากผู้ประกอบการแต่ละรายพยายามที่จะนำเสนอ ผลิตภัณฑ์สินเชื่อ และรายการส่งเสริมการตลาดใหม่ๆ เพื่อสนองความต้องการของลูกค้าได้มากขึ้น เหตุผลก็คือ เพื่อเพิ่มส่วนแบ่งการตลาด และสุดท้ายธุรกิจนั้นจะเกิดการประหยัดต่อขนาด (Economies of scale)